

LIBERTATEA

Foale pentru săteni și muncitori, întemeiată la Orăștie în anul 1902

Director sufletesc:
† Dr. ION I. MOȚA
Director vremelnic:
Fr. IOAN MOȚA

Cererile de abonare și banii
pentru foale se trimit pe adresa:
Admin. „LIBERTATEA” Moța
BUCUREȘTI 1, Calea Victoriei 68.

„Libertatea” este:
Proprietatea familiei moștenitoare
a lui Ion I. Moța
ABONAMENTUL: 120 lei pe an,
60 lei pe 1/2 an și 30 lei pe 1/4 an

Orice scrisori pentru Redacție
să se trimită pe adresa:
RED. „LIBERTATEA”, ORĂȘTIE
Jud. Hunedoara

Apar
în fiecare săptămână
2 lei

GENERAL GH. CANTACUZINO-GRĂNICERUL

Marele mort al „Legiunii”

Generalul Gh. Cantacuzino-Grănicerul

Președintele Partidului „Totul pentru Țară”
decorat cu cele mai mari medali română și franceză: „Mihal Viteazul” și „Legiunea de onoare”
— IN 4 ANI, DE 3 ORI AVANSAT! —

Legiunea a fost lovită de o nouă grea încercare: Președintele ei cel cu mare vază, Generalul Gh. Cantacuzino, vișă domnească, ajuns în viață pe cele mai înalte culmi ale onoarei și ca soldat și ca om, a încetat din viață, într-o vreme când putea fi încă de neprețuit folos Legiunii celei iubite a lui!..

Deși cei mai apropiați de dânsul știau că nu mai are scăpare, totuși moartea lui a zguduit pe toți, căci nimenea nu se putea împăca cu gândul că — nu mai e printre cei al căror cuvânt e hotărâtor la cârma corăbiei care poartă Legiunea pe valurile viforoase, în plin război, ale sforțărilor ei.

Totuși, glas de tânguire, să nu se audă. Pentru moartea Regilor, popoarele au un cuvânt care arată conducătorilor lor, că ce ținută trebuie să aibă în fața întâmplării: Ei trebuie să vestească lumea așa:

— *Regele e mort! — Trăiască Regele!*

Căci precum o familie de albine nu stă deloc fără regină, ci când Regina moare, îndată alta îi ia locul și viața și lucrarea stupului merge înainte, tot așa și în viața popoarelor: În ziua când Regele a murit, în aceeași zi urmașul își ia locul în Tron, și viața țării și a poporului, merge înainte!

Omul datoriei.

Așa e și în viața Legiunii. Dumnezeu a chemat la sine pe președintele ei, Cantacuzino, alte mâni tari și probate în frânele și Căpitanul supraveghează, ca nici o slăbire să nu se simtă.

Datoria noastră astăzi e doar aceea, ca să arătăm în toată frumusețea ei viața lui și felul cum și a împlinit datorințele sale în toată vremea și în tot locul, unde voia lui Dumnezeu și Mâna Lui sau a oamenilor, l'au pus. Iar această împlinire totdeauna frumoasă a fost, adunând multe flori și petri scumpe, pentru cununa cu care și-a sfârșit viața pe frunte.

Prețuit din tinerețe.

Foarte prețuit pentru bogata știință ce și-a agonisit prin școlile civile și militare, prin cari a trecut, încă de tânăr ofițer a fost chemat la slujbă în apro-

CONTINUARE ÎN PAG. 2.

Inchinare mare, celor ce îsvor de viață viie ne-au fost: Horia—Cloșca—Crișan...

— MONUMENTUL LOR LA ALBA-IULIA —

Mari sunt tainele Celui ce ne-a vestit nouă: »Cobori-voiu pe cei înalți de pe scaune și voiu ridică pe cei zmeriți»...

Când El te scufundă în fântâna suferințelor și tu simți că te-ai inecat și cumplit pedepsit te socotești, — nici nu bănuiește săraca ta minte omenească, cum vei ieși de curățit și luminat și pân' la Ceruri înălțat din acel botez al tău, pe care tu l'ai crezut moarte!..

Așa a botezat Domnul pe toți eroii credinței și pe al neamurilor, sfinți ai bisericii făcându-i pe unii, sfinți ai neamurilor pe alții.

Prin acest botez rânduit de Cel de sus, ca zguditor și cu atât mai roditor să fie, trecut'a Domnul neamurilor și popoarelor și pe mucenicii noștri, în cari sfinte suflete se sălășluiau: Horia, Cloșca și Crișan...

Nimănui ei nici un rău nu i-au dorit, nici chiar celor ce neamul lor îl gătuiau și în picioare îl călcau, — ci, de mila acestui neam de frați și părinți și copii și nepoți ai lor milă mare simțind, — băț de lungă pribegie luând, până la »Impăratul» lor pământesc cale lungă au bătut și în fața lor închinându-se, îndurare i-au cerut pentru acei părinți și moși și frați și copii nepoți ai lor... Dar Impăratul cel ce ședea în Tron de aur și era înconjurat de sfinți în foale aurite și cari cuvântul foame doar din cărți de-l cunoșteau, — nesimțitor a rămas și prea credincioșii lui supuși din acele hotare îndepărtate, cu traistele goale întorsu-s'au la vetrele lor și la flămânzii frați și părinți.

— Atunci ziseră: Dacă el nu ne face dreptate, ce-ar fi să ni-o facem noi? Nu din dor de jaf, că nu suntem neam de hoși, ci din dor de o soartă mai dreaptă a acestui neam credincios și bun, prea batjocorit de cei fără credință și fără D-zeu...

Și — li-a spus lor inima lor simplă, dar drept judecătoare, că orice lucru bun, orice lucru mare, nu se întâmplă decât prin jertfă, — și pe drumul jertfei au pornit...

Așa s'a făcut »Revoluția lui Horia», care a vărsat două feluri de sânge: sânge de tirani și sânge de mucenici. Mulți tirani ai poporului și-au plătit tirania lor cu sângele curs din gâtul lor, și pe urmă a curs, sfințitor, sângele mucenicesc al celor ce pe sine gata au fost jertfă a se da...

Fioroasă formă de moarte au hotărât stăpânii satrapilor să dea celor ce arma răzbunării asupra lor au ridicat: întinsu-i-au de vii pe o bancă, la al cărei capăt se învârtea o roată, pe care erau prinse în cuie puternice cuțite grele!.. Roata era pusă în mișcare, cel osândit era împins pe ea dela cap spre picioare și când picioarele îi erau de o palmă bună afară de pe banca de osândă, cădea un cuțit ruginit și cumplit și-i reteza partea de picioare ieșită de pe bancă, apoi altă palmă împinsă înainte și izbită de al doilea cuțit și așa până îi tăia de viu, bucăți de bucăți, chinuital trup...

Plâns'au și cutremuratu-s'au de mila lor mii și mil de fețe de români — iobagi duși și siliți să stea ca să vadă ce pătesc căpitanii revoluției...

Au văzut și s'au înfiorat, dar aceea ce domnil au nădărdit, nu s'a întâmplat. Cei tăiați pe roată nu au rămas, »figuri de spalmă» în ochii fraților lor iobagi, ci icoane de mucenici, pe cari nu le-au mai uitat, ci cu evlavie pentru ei și pentru neamul lor s'au rugat... Și cântece jalnice poporul le-a făcut și prin veacuri le-a cântat și cu sufletul de sufletele mucenicilor s'au legat... Și jertfa lor rod a adus! Poporul nu numai că nu a desnădărdit, ci mai vărtos scopul acelora l'a urmărit...

Continuare în pag. 2.

MARELE MORT AL „LEGIUNII“

Generalul Gh. Cantacuzino-Grănicerul

— Urmare din pag. 1 —

piere de Familia Regală a Regelui Carol I. Moștenitorul Tronului, Principele Ferdinand și soția sa Principesa Maria, erau bucuria și mândria acelei Familii Regale, mai ales după-ce Dumnezeu îi dăruise cu numeroși copii, printre cari și micul Carol, M. S. Regele nostru de astăzi. Printre ofițerii și profesorii chemați la Curtea Regală, ca să dea cea mai aleasă creștere tinerilor vlăstare Domnești, se afla și sublocotenentul, azi generalul G. Cantacuzino, care, fire vieaie și glumeață, era foarte iubit de copiii regești. Se povestește cu drag o întâmplare a tânărului ofițer Cantacuzino cu Prințesori, printre cari și M. S. Regele nostru de azi: zi de vară plăcută. Copii regești doriră să iasă la liber, pe iarbă verde, la poale de pădure și la umbră de arbori stufoși... Instructorul lor drag, Cantacuzino îi conduse. După joacă, se așezară pe iarbă. Copiii regești, ca copiii, i-se urcară dragului lor însoțitor, pe umăr, în cărcă, jucându-se, iar când ofițerul se întinse odată pe iarbă, i-se urcară pe spate, »călărindu-l«... Intr'aceea trecu pe acolo un general glumeț, care-i zise: »Dar bine ai ajuns, sublocotenente. Ci hai ridică-te odată'n sus, să vezi ce haz va fi...«

— Nu pot să mă ridic, răspunse istețul ofițer, — căci RĂSTORN DINASTIA! Răseră toți din plin, de răspunsul plin de duh...

Ei, bine aște bunul cetitor, că în acel răspuns glumeț, se închidea o întreagă ținută a tânărului Cantacuzino, ținută plină de credință pentru Dinastia țării lui, ca și pentru însăși țara lui!

Credincios și viteaz!

Slujitor credincios al Dinastiei, al Țării, a Neamului susținător de țară, a fost Generalul Cantacuzino de atunci din tinerețe, și până când își plecă capul pe perina odihnei de veci.

— Când zile de uriașe încordări se lăsară peste Țară, ofițerul Cantacuzino se dovedi ostaș care nu cunoaște frica și primejdia! Nici cruțarea de sine! Pentru ofițerii români cu capu'n mână, cari își împingeau soldații în focul cel mai cumplit, nu poruncindu-le de departe dela spate, ci zburând înaintea lor, — era Cantacuzino-Grănicerul! Ofițerii germani prinși în război spuneau, că aceea ce ei Germanii, nu puteau pricepe, era mai ales aceasta: cum ofițerii români nu se cruțau deloc, și par'că anume se puneau ei cei dintâi țințe în fața armelor dușmane! — Apoi da, așa a fost! Pentru aceea am avut fronturi, din cari trei mari dușmani: Germanii cu Austriicii și cu Ungurii împreună, n'au putut cînti nici un metru de loc, s'au frânt săbiile lor, au amuțit tunurile și gurile lor, și au fost siliți să fugă de pe aceste locuri cari i'au băgat în toate spaimele! — Ca la Mărăști, Mărășești și aiurea. — Pentru că am avut ofițeri ca Cantacuzino-Grănicerul. — În marile lupte dela Coți din munții Argeșului, armata comandată de Cantacuzino-Grănicerul era Locotenent Colonel, comandând Regimentul viteaz de Grăniceri Nr. 1 când se dădeau cumplitele lupte. Aci a mers îmbărbătându-și batalioanele, așa de adânc între ele, că a fost greu rănit la față, încât a fost scos din luptă! Mari decorații. Vitejia lui însă a rămas pildă și a fost știută de toți, așa că M. S. Regele Ferdinand, binecunoscând omul și fapta l-a citat (l-a scris cu laudă mare) pe Ordin de zi pe ARMATĂ, care să fie, adecă, cetit în toată țara unde se găsește armată, ca mare pildă, și l'a înaintat Colonel-plin iar pe pept i-a atârnat cea mai mare medalie de vitejie în fața dușmanului: »Mihai Viteazul«, după ce l'a sărutat însuși M. S. Regele pe obraz! Și cum aveam în Țară și o ceată de ofițeri francezi, cari ne urmăreau și ajutau în lupta grea, acea solie franceză, cu Generalul Berthelot în frunte, l-a decorat pe viteazul ofițer Cantacuzino cu medalia, cea mare franceză: »Legiunea de onoare!«

Când hoardele de armate rusești, începură a-și părăsi locurile de luptă de pe frontul nostru și a se retrage nebune și răpitoare prin țară, — pe cine află M. S. Regele Ferdinand bun de a-l trimite în calea acelor hoarde pentru a le dezarma? Pe Cantacuzino Grănicerul, care se plăti și aci în chipul cel mai brav de însărcinarea primită. Ii înconjură și-i dezarma pe Ruși, ca pe niște copii netrebnici.

— Ieși apoi din armată, coperit de laude.

Retras din armată

Dar nu se puse să-și caute scaun moale prin consiliile (Direcțiile) marilor bănci sau întreprinderi, unde să nu lucreze nimic, ci doar să-și întindă labele ca să strângă banii de pe masă și să-i ducă acasă, — cum fac atâția alții. Ci se socoti tot soldat luptător pentru neamul și Țara sa! De aceea se lăsă ales deputat. Iși căută loc în partidul care i-se părea mai luminat și mai curat. Dar nu se arătă mulțumit prea tare de nici unul din ele! Până ce cunoscă deaproape Legiunea și scopurile spre cari ea năzuește. Și de'ndată se alipi de aceasta, aci aflând mai curat ca ori unde gândul românesc și mai caldă ca ori unde iubirea de neam și de țară!

In Legiune

De aci nu se mai clintii! Ce ușor îi era, după legăturile ce le avea chiar în jurul Tronului, să-și arate numai, dorința de a sta de pildă în consiliul »Reșitei« unde să capete mult-mulț dela Aușniții și Petreștii de acolo, — dar el nu o dori, ci rămase mai bine să dea, nu să capete, dela tovărășia săracă de care se apropia.

Legiunea îl primi bucuroasă și, cunoscând trecutul luminat de fapte mari, — îi dete loc de cinste între fruntașii și conducătorii săi. La 1933 această fală a oștirii românești, se lăsă arestat și dus cu »duba« la Jilava și închis cu sute de legionari, pe bănueli culese din lună și din stele, de către un guvern volnic și cu judecata ținută, care nu mai știa face deosebire între om și om, între faptă și faptă. Și stete Generalul cel cu 2 medalii ca doi sori pe pieptul său de viteaz, închis la Jilava, până la procesul cel mare, când Tribunalul militar, negăsindu-i vină nici cât tină sub unghie, — îl trimise liber acasă, ca și pe toți cei vre-o 30 sofi, camarazi-luptători.

Acum dl Corneliu Codreanu, înlocuind »Garda de Fier« cea desființată prin lege de guvern, cu partidul nou »Totul pentru Țară« îi dete noului partid președinte pe Generalul cel cu mare nume și care se dovedi atâta de credincios mișcării, încât suferi și toate mizeriile închisorii și a procesului. Și merse partidul din treaptă în treaptă mai sus și ajunse așa puternic cum e azi.

(Continuare în pag. 3-a).

Viata Legionară

PROCES LEGIONAR...

În 8 Octomvrie s'a judecat la Tribunalul din Făgăraș procesul pentru ridicarea unei Troițe de leg'onarilor din Corbi care n'aveau »autorizație« după »legea muncii de interes obștesc«. Preotul sub îndrumarea sufletescă a căruia s'a săvârșit lucrarea, a fost pus marilor, de către Jandarmii. La desbatere lume multă și adversarii Legiunii.

Apărătorul, adv. Virgil Mateas, pășește mândru și liniștit, ca cel ce știe că apără o cauză sfântă. Marilor preot e invitat aproape de sf. cruce să jure. Preotul om să jure pe cruce, pentru o cruce! Clupe de înălțare sufletescă. Crucea, semnul creștinății, are acum să fie judecată, iar cece au ridicat-o să fie răstignit?!

Tainica ascultare din sală mirosea a rugăciune, fiind și zi de Vineri, zi de post... Ascultări. Chibzului. Judecată. Legiunea a biruit și cu ea Cru-

cea lui Hristos pentru care crucea din cimitirul... Corbi azi luminați mai... iar fotografiile legionarilor... zuli în Spania stau de veghe și de îndreptare a tuturor... tășilor. Cel chemat în... caia au fost achiziți. Prin... s'a adus pace în... flete cari se tulburaseră... zind de acest proces.

Părintele N. Toșu era... fericit spunând: Nu se... alifel, când eu... am jura... Cruce pentru Sfânta... Și ea ne-a ajutat.

DIN DORGOS

Și la noi legionarii au... mâna pe lucru și cu... au reparat în acest... multe fântâni, cari erau... pânate și gata a se... Le-au pus în rândul... la loc călău, au pus... adăpat vitele, — și e... mulțumită și binecuvîntată... cel ce le au lucrat.

UN SĂTEAN

Inchinare mare, celor-ce

izvor de viață viie ne-au fost

HORIA-CLOȘCA-CRIȘAN...

Monumentul lor la Alba-Iulia

— Urmare din pag. 1. —

Și multe inimi din jertfa lor hotărâre au sorbit pentru plinirea vremii au trăit...

Fost au Horia-Cloșca și Crișan cei dintâi bărbori ridicați din mijlocul poporului românesc din Ardeal, prin cari acest popor își arăta dorul lui, hotărârea lui de a avea, de a-și lua libertatea, în rând cu celelalte popoare! Și iacă, după 150 de ani, Dumnezeu împănă strigătul lor cel dintâi și cel mare al Românilor ardeleni după libertate!

Iar noi cei ajunși azi la aceea, pentru ce Horia-Cloșca și Crișan bățul pribegiei au luat și pentru care sângele și-au dat,

inchinare mare și prea vrednică în făcurăm Joi în 14 Octomvrie 1937 la Alba-Iulia, rînd, când aci un puternic monument inchipuind aci, ca și între noi, pe cei trei mucenici eroi!

Ridicatu-i-am din mormânt, ca prin vederea lor să ne pară că-i vedem prin veacuri aci cu noi, grăindu-ne și prin povestea lor povățuindu-ne, că — este biruință fără de jertfă, și nu este jertfă fără de rod!

Faptă bună de răsplătire și de luminată pilduire au făcut, cei ce au pregătit acest Monument la Alba-Iulia și-l desvăliră în mijloc de mărețe parade, săbiile și frunțile în fața lor plecându-și tot neamul dela Rege până la sârmanul Moș călător, pribegitor, prin țară... Inchinatu-li a armata drapelele și armele, iar armata de cărturari sufletele. Slăvită fie pomenirea acelor și semnul de înțelegătoare făptuire a acestora!

— În numărul viitor vom da multe amănunte dela desvălire. Pentru azi mai pomenim doar, că: cetatea Bălgăradului, stup urlaș, a fost de popor venit din toate părțile: M. S. Regele însuși a descins aci, cu toți sletnicii Tronului său; căturării țării în frunte cu »Asociațiunea« dela Sibiu care a pregătit monumentul și desvălirea lui în strălucire.

— Veni'ta însă, o oștire nouă, care nu s'a putut vedea pân'acum la astfel de părazi mari: Oastea verde a Legiunii »Totul pentru Țară«!.. Câteva mii de legionari, disciplinați, volnici, în mândră și seriosă juită, în frunte cu cei 5 vitezi cari au luptat în Spania tot pentru acest neam, a lui credință și a lui mare viitor, ca și lupta lui Horia-Cloșca și Crișan... Iar ca Comandanți, prezenți cu sufletul și vii în gândul tuturor legionarilor, mergeau în frunte, în vestimănti albi, de lumină, cu sabie de Arhanghell în mână: Generalul erou Gh. Cantacuzino, având de a dreapta și de a stînga sa pe Ionel Moș și Vasile Maria...

Toată lumea a admirat minunata coloană de legionari, cari înțiași dată pășesc în fața lumii la astfel de părazi naționale, dând semn puternic de ființă și însemnătatea lor.

În fața lui Horia-Cloșca și Crișan au făcut ei cea dintâi a lor închinare ca luptători, căci suflet din sufletul acelor și-au luat, și cu sufletul acela pășesc mai departe în viață spre țința cea mare și fericitoare: deplina neastărnare și viață în fericita libertate a poporului românesc.

Vom da vederi luale din mișcările acestei coloane de suflete alese, eroice.

Sămănători de suflet legionar „Prezenți“ la datorie!

Cu deosebită mulțumire su-
țiească pomenim aici, că che-
marea ce am făcut în numerii
noștri doi din urmă, potrivit
pe legionarii bine înțeleși
și de spor doritori, să atragă
în jurul acestei foi cât mai
mulți ceilorți, de-ocamdată de
probă pe 3 luni de zile, —
nu a sunat în zadar! Un fru-
mos număr de legionari
și legionare s'au pus pe
lucru și ne au arătat hărnicia
lor. Ii pomenim aici cu laudă,
arătând care câți abonați noul,
de probă pe aceste 3 luni din
urmă ale anului, ne-au făcut:

cia Rădulescu, care ne
scrie:
„Vă aducem la cunoștință
cu multă bucurie, că noi,
„Culbul de Iete „Dor de
„muncă“ din Câmpina,
„am făcut 15 abonamente
„de probă la „Libertatea“.
Să trăiți scumpe albine le-
gionare, a căror faptă ne a-
venit ca un mănunchiu de
raze de soare ce-și intră prin
fereastră, ca să-și lumineze și
încălzească casa. Așa ne a
lumina și încălzit sufletul no-
stru, strădania scumpă a voa-
stră!

Frumoase dovezi de dreaptă
înțelegere ne-au arătat apoi
următorii frați și camarazi le-
gionari:

Ștefan Briciu, șeful culbului „Alba Iulia“ din sec. Brașov, cu	32 abon.
Tădăan Ilie din Curțici (Jud. Arad, cu	32
Prof. St. Popescu, Buzău, cu	28
Bohaciul Aurel, student, Șoșdia (Jud. Timiș)	21
Nicolae Flueraș, Caporal Alexe (Arad)	16
Savu N. Ștefan, Peștera (Jud. Constanța)	10
Povanciu Mihail, șef culb, Sft. George (Trei-Scaune)	10
George Valahul, șeful culb. „Horia“ din Sanatoriul „Tăria“, Bixad (Jud. Trei-Scaune)	10
Olariu Ruschin, Lugos	8
Andronic Mișcă, Căm. cult. „Unirea“ Movilja (Putna)	8
Dobriță Victor, Brăila	7
Pucaț Simion, Lalașinți (Timiș)	6
Vasilescu Ioan A., Porepa (Prahova)	6
Bosna Ioan, Mediaș (Târnava-Mare)	6
Costea Ionel, Tăuț (B. hor)	6
Iacog M. C., Gara Seceleanu (Ialomița)	6
Volocel Constantin, Cernăuși	6
Oltean M. Ioan, Fedeleșcol (Argeș)	6
Oancea Ticușan, Brașov	6
Iovu Golea, Hălmagiu (Arad)	6
Pr. Morărescu, D. I. Buzău	6
Boboroada Viorel, Deva (Hunedoara)	6
Georgescu Zosin, Vulcan (Brașov)	5
Inv. Drie Ioan, Gătaia (Timiș)	5
Gavrila Nicolae, Zatina (Alba)	5
Enache I. Ioan, Cerchezul (Constanța)	5
Coplescu S., Giurgiu (V. așca)	5
Caragea Nic., Ciclova Rom. (Caraș)	4
Mediu Ioan, Jlava (Timiș)	4
Leontie Marin, Galați	4
Sofonea Ioan, Cobadin (Constanța)	4
Vasilescu N. G., Bălănești (Buzău)	3
Bogatu Vasile, Corod (Tecuci)	3
Felei Ionel, Drăgușeni (Târnava-Mare)	3
Bodea O. Nicu, Pitești (Argeș)	3
Prof. Rinea A., Gherla (Someș)	3
Povancea Mih., Sft. George (Trei-Scaune)	3
Preda Ion, Cobadin (Constanța)	3
Dumitrescu Aurel, Buzău	3
Valean Ioan, Ruși (Hunedoara)	3

Acestea sunt cari au sosit
la noi până la sfârșitul săptă-
mănil trecut (9 Octomvrie).
Cele din săptămâna de față,
nu le-am putut încă aduna și
da aci la lumină. Le vom ad-
duce în numărul viitor. — Tri-
mitem futuroa salutul nostru
frățesc și camaraderesc! —
Alți mulți au venit numai ca
abonați singuratici sau cu încă
1-2 pe lângă ei.

De odată cu abonamentele,
mulți ne-au trimis la redacție
câteva cuvinte de înștiințare
și prefulre a muncii legionare.
Spiculm din câteva, frumoasele
cuvinte și aleasa lor gândire
românească-legionară:

1. Sămănătorul de suflet le-
gionar fratele-camarad Povanciu Mihail, șeful culbului „Vlad

Tepeș“ din Sft. George (Jud. Trei-Scaune), trimițându ne 10 abonamente cea-ce e foarte mult de acolo din Săculmea cea care pe mulți români îi înghite, mulți brazi ai neamului nostru de pe acolo îi părțise și-i desbrăcase de coaja lor sănătoasă românească, — ne scrie:

„Am cea mai bună nă-
dejde, că pe urma ace-
stei sămănări de suflet
„legionar, cu multă cre-
dință în Dumnezeu, acest su-
flet va spori și vor crește
și la Sft. Gheorghe mai
„mulți brazi verzi, cari
„vor schimba puțin aierul
„în care am trăit până
„acum!
„Deci la muncă mai de-
parte și muncind, mun-
cind cu drag, voiți mul-
„țumii când voiți vedea
„bradul înalt și verde“.

Generalul Gh. Cantacuzino-Grănicerul

MARELE MORT AL „LEGIUNII,

— *Continuare din pag. 2.* —
In partid sau „Legiune“, Generalul Cantacuzino fu un neodihnit apărător al ei și muncitor pentru ea. Nu numai muncitor ci și jertfitor pentru ea. O adăpost în casa sa, aci în inima orașului capitală. Ii îngădui locul de zidire al noului palat, pe un preț cât mai scăzut, ca între frați. — Când se ivi planul de a pleca o echipă de fineri în Spania, — Generalul nu și cruță bătrânețele, ci se arătă gata a le fi de ajutor însoțindu-i și ocrotindu-i cu vaza sa, cu numele său, cu trecutul său, pe lungul și greul drum. — După-ce cei 7 bărbați tineri se așezară în rândurile luptătoare ca simpli soldați, ba își dăruiră și solda lor de soldați războiului, — Generalul se întoarse acasă. — Aci părerile se impart, dacă a fost bine că s'a întors, lăsându-i în voia sorții și a războiului, sau era mai bine să rămână acolo, într'un oraș aproape de front, ca un purtător de grijă voluntarilor români și mijlocitor între ei și cei de acasă ai lor, — că prin asta de multe ferințe i-ar fi cruțat. Dar — peste asta s'a trecut, încându-se toate în uriașele valori de durere, ce ridicară pe urma lor moartea celor doi voluntari căzuți în mijlocul împlinirii unei ținte înalte. Și tot pe General căzu soartea să aducă acasă iubii și apărât.

Acum pleacă și Generalul pe urma lor. Par'că prea i-a fost grea viața și apăsată inima, după moartea lor... Se duce să-i întâlnească, să-i îmbrățișeze, să înfruntea lor a stat.

Vărsând o lacrimă pe mormântul proaspăt al celui-ce fu până ieri președintele venerat și respectat al mișcării pe care o susținem, — scoatem la iveală toată frumuseța vieții sale: Cavaler și viteaz și credincios nezdruccinat al idealului național deplin, netărguit, și după nimic lăcomitor în această lume a lăcomiilor și a neroadei goane după îmbogățirii repezi; iacă cine a fost Generalul Cantacuzino. In asta a stat superioritatea și strălucirea cea de pildă dătătoare a marelui Mort al Legiunii.

D-zeu să-i răsplătească toată jertfa cea fără prihană, odihnindu-l între aleșii săi.

Inmormântarea

Inmormântarea Generalului Cantacuzino s'a făcut Marți în 12 Octomvrie, cu pompă aievea princiară. Legionarii din toată țara au alergat și au înconjurat în număr de multe mii, pe președintele lor Președinte, — iar Armata Țării i-a dat și ea toate onorurile (cinstirile), ca unui viteaz de mână întâi în războiul cel mare pentru mărirea Țării. Sicriul i a fost așezat pe afet de tun, cum face armata cu vitejii săi. Indată mare cinste i-s'a făcut, Armata cu cinstirea sa, Legiunea cu a sa. Vom da amănunte și vederi dela marea înmormântare.

Trăiască Legiunea și Căpitanul! Șeful culbului „Vlad Tepeș“ din Sft. Gheorghe:

POVANCIU MIHAIL

Ce frumoase și simțite sunt cuvintele acestui bun camarad al nostru și preșos fiu al neamului românesc din Săculmea cea coperită și azi încă pe jumătate de norocul întunecat al înstrăinării și al aerului înveninat de acolo, sub care și el lucrează și la risipirea cărula năzuștel!

Și căi de caldă se vede nădejdea lui în urmările sămănării de suflet legionar, crescător de „brazi verzi“, cari vor schimba puțin și acolo aierul otrăvit în care au trăit Românii noștri până-acum!

Să îi bine încredințat, drag camarad legionar, — că aceea ce nădăjdusești, — se va și împlini. Și dacă în nădejdiile legate de lăgăduelle altor partide, cari lăgăduell deșarte au rămas, în nădejdea ce o legi de sufletul legionar, care nu lăgădueste ci împlinește, pentru că neamul cu adevărat și-l iubește — nu te vei înșela! Ne vom înșela însă cu toții, dacă credincioasa noastră legiune, nu va fi sprijinită cu credință la fel de tare, de poporul nostru, a cărui stăpânire deplină voește s'o aducă în Țara lui!

2. La fel de îmbrăcătoare sunt cuvintele unui frate muncitor din Brașov, care ne scrie: „Am vrut să văd, cum va fi primit acest ziar legionar, în fabrica noastră. Strădania mea

a dat rod foarte bun, de oarece 32 de Români au înțeles lumina cea adevărată pe care li-o aduce.

O DATORIE și un RĂSPUNS. Istoria slănită de care se poate mândri neamul românesc, în multe rânduri ne arată limpede, că la acest pământ, pe care ne găsim astăzi, foarte mulți dușmani au răvnit. Dar tot istoria arată, că atunci când acela căutau a-l lua, găsit-au în fața lor puternică împotrivire, căci oamenii noștri și-au făcut cu adevărat DATORIA!

Astăzi, când avem țara înfregită în hotarele ei și bogată, — avem mai presus de toate bogățiile, o DATORIE: să o apărăm!

Aceste 32 de abonamente nu sunt un lucru de slavă, ci sunt RĂSPUNS LA O DATORIE. Iar dacă sunt o datorie, nu mai poate fi vorba de slavă și de mulțumire.

Această împlinire voioasă de datorie, poate fi socotită și ca UN RĂSPUNS ACELORA cari cred, că pot opri izvorul înfundându-l cu pumnul pus în el, că pot opri lumina acestei foi să vie la noi, oprind-o pe la unele of. cli postale sau respingând o prin falș în numele nostru.

NICOLAE BRICIU
șeful culbului „Alba-Iulia“ Brașov.

3. — La chemarea dv. românească din „Libertatea“, eu și camarazii mei de aci răspundem: „Prezent“! prin 10 abonamente pe câte 3 luni, — tot așa precum la chemarea Sft.inei Cruci și a Neamului

lubitul și neuitatul nostru Comandant Legionar al Bunel Vestiri Ionel Moșca, a răsufla cu înăra sa viață „PREZENT“!

Suntem săraci cu toții, și ne pare rău că nu putem ajuta cu mai mult draga noastră foale, care ne înviorază sufletele, înfărmându ne și mai mult în credința noastră legionară.

Așteptăm în fiecare Sămbătă cu nerăbdare „Libertatea“ și ne înfristăm când am terminat s'o cetim; am vrea să nu se mai sfârșească, — și adese ori ne gândim: prin ce mijloace am putea o face să apară în 8 pagini, căci e cea mai cinstită și fără părtinire gazetă, care vestește și apropiata biruință a lumii noi!

Cărturarilor sau muncitorilor orășeni sau țărani, ne e la fel folositoare futuroa.

Noi cei de aici, deși bolnavi, am format și noi un culb legionar, împărțind și altora credința noastră, că atunci când îi va face Dumnezeu sănătoși, să ducă fiacără slănită a iubirii de Hristos și Legiune mai departe.

Aș vrea să spun camarazilor și ceilorților „Libertății“ o credință a noastră: Noi credem, că pentru cei 25 de lei, plata foil pe aceste 3 luni, ceilorților primește însuși sufletește, el este în câștig, nu în pierdere, — căci față de „Libertatea“ noi Românii avem o datorie de recunoștință, pe care cu greu ni-o vom putea plăti întregă vre-odată, — și de aceea e datorința noastră să-i lăm cât de puțin mulțumitorii pentru ceea-ce a făcut, face și va face pentru noi.

Trăiască Legiunea și Căpitanul!

GEORGE VALAHUL
șeful culbului legionar „HORIA“ din Sanatoriul „TORIA“, Bixad-Olt, (Jud. Trei-scaune)

ORDINELE CĂPITANULUI DIN PRILEJUL MORȚII GENERALULUI CANTACUZINO, PREȘEDINTELE PAR- TIDULUI „TOTUL PENLRU ȚARĂ“

Legionarii din toată țara!

Cu inima încărcată de dureri vă anunț:
Generalul Cantacuzino-Grănicerul,
președintele partidului „TOTUL PENTRU ȚARĂ“ a murit.
El s'a sfîns astăzi, Sâmbătă, ora 5 dimineața, tri-
mișându-vă tuturor salutului său plin de iubire și de
îndemnuri în lupte. Faceți rugăciuni în toate bisericile
pentru odihna sufletului său de viteaz

Sâmbătă 9 Octombrie 1937.

Corneliu Z. Codreanu

Pentru încetarea oricărui intruniri sau manifestări electorale

Toate intrunirile sau manifestările politice legio-
nare anunțate (vestite de mai înainte), se opresc pe
un termen de șapte zile.

Legionarii din întreaga țară, vor purta timp de o
lună doIU la butonieră.

Sâmbătă, Duminecă, Luni și Marți, se vor face
rugăciuni pentru domnul General în toate bisericile.

Corneliu Z. Codreanu

Ordin pentru sosirea în Capitală a gradelor și funcțiilor legionare

Toate gradele legionare și funcțiile vor sosi în
Capitală cu trenurile de Luni 11 Oct. 1937.

Corneliu Z. Codreanu

MANEVRE MARI..

Manevre mari, regale, a făcut Armata Țării în zilele de
10-11-12 Octombrie, — în Ardeal, pe întinsul dintre Sibiu
și Albaluța și în turele vecine la dreapta și la stînga. S'au
folosit cele mai noi tipuri de lupă, împreună lucrând oamenii,
cu tunurile ușoare și grele, cu tancurile greoaie și grozave ce
nu cunosc pedecă în calea lor, ci se țărăle ca cetății de țer
ce calcă totul și împrăștie moartea; cu trenuri blîndate (im-
brăcate în cămașă de oțel), — apoi cu roturile de avioane,
unele de atac, altele de vîntătoare, de apărare, cu tunurile ce
frag după avioane, — și cu toate celelalte arme, vechi și noi,
câte se cunosc azi, — înpăimântînd privitorii și zdrobind
dușmanul din țără.

Au fost manevre cari au arătat toată țărta armatei nos-
tre de azi, — comandată de generali cu știință mare, — sub
ochii însuși a Regelui Țării, mai-marele lor comandant. Vom
da amănunte dela manevrele acestea, pline de învîștură.

Frumos, din cale-afară frumos, a cântat, din acest prilej,
marele nostru cântăreț *Vasile Militaru*, scumpa armată a țării.
Iată de mult adevăr grăitoare poezie:

Oastea Țării

de VASILE MILITARU

În ținută de manevre, trece oastea Țării mele, —
Numai spic și numai floare, —
Toată șoimi cu ochii ageri și cu vulturi pe drapele,
Tânără, nemuritoare, —
Oaste pe țărta cărei Neamul sue ca pe-o stîncă,
Pururea biruitoare și nebiruită încă!..

Oaste mare, oaste sfântă, —
Râde sufletul în mine, inima mea toată cântă,
Când îți văd flăcării chipeși, ca de bronz, pe cai gonaci,
Amintind în măreție pe străbunii Geți și Daci!..
Trec în șir batalioane pedestrașe cu pas iute,
Gata parcă să s'arunce pe vrășmașele redute.
Baterii de tunuri grele
Cu servanți tăcuți pe ele,
Trec șiraguri
Lănci cu steaguri, —
Nesfârșit, măreț alai
Cu oșele sclipitoare și cu vijelii de cai, —
Și cu cât le sorb cu ochii, înțeleg ce tare scut
Are Neamul meu în oastea-i — pururea, ca și'n trecut!..

Pururea mărire ție, oaste mare-a Țării mele
De șoimi iuți, cu ochii ageri și cu vulturi pe drapele!..
Sus pe culmea cea mai naltă sue-ți steagurile toate
Să înpăimante cu-ai lor vulturi, ale corbilor mari gloate,
Oaste mare, oaste sfântă,
Care'n veci și-ai frânt vrășmașii și-ai rămas mereu
[ne'nfrîntă!..

Din „Porunca Vremii“.

Din viața Generalului

Generalul Gheorghe Can-
cuzino este născut la 25 De-
cemvrie 1869 în Paris. Tatăl
său, Ing. Ion G. Cantacuzino
a fost în fruntea Inginerilor din
București.

A rămas în Franța până în
anul 1881 unde și-a urmat
studiile la liceul Fontenay-aux-
Roses și apoi la liceul Louis
le Grand.

Înapoiat în țară a urmat liceul
la „St. Gheorghe“ 2 ani și Școala
Militară din Craiova, pe care
a terminat-o.

La 1890 a intrat la Școala
de Infanterie Dealul Spirei din
București.

În 1892 primește gradul de
sublocotenent, și este reparti-
zat la Bat. 2 Vânători în com-
pania pe atunci a prințului
Ferdinand. Până la primirea
gradului de căpitan a rămas
la vânători.

Mai îarziu este înaintat la gra-
dul de maior și este numit
șeful de cabinet al lui Nico'ae
Filipescu, pe atunci ministru
de războiu. Împărțit la Reg. 21
Inf. ca ajutor comandant, face
campania (războiul cu Bulgarii)
din anul 1913.

În 1914 a fost înaintat la
gradul de Locotenent Colonel,
și primește comanda Regimen-
tului 1 Grăniceri, pe care l-a
pregătit pentru războiul de în-
tregirea neamului și pe care
l-a comandat pe front.

La 1916 în Octombrie este
 greu rănit la țără, pe frontul
dela Coși, în Munții Argeșului.

M. S. Regele Ferdinand I-ul
și citează pe ORDIN DE AR-
MATĂ și primește în același
timp gradul de colonel.

Pentru vitejiile sale care au
intrat în istoria neamului, este
decorat cu cea mai mare me-
dalie de război „Mihai Viteazul“.
După aceasta, în restul
războiului a comandat Brigada
I-a de grăniceri pe frontul dela
Tg. Ocna.

Îndată după război a fost
trimis la Iași pentru a dezar-
ma armatele rusești cele cu
totul bolșevizate.

După pacea dela București,
colonel fiind încă, a demisionat
(s'a retras) din armată.
Chiar atunci este înaintat de
către M. S. Regele Ferdinand
la gradul de *General de Bri-
gadă*.

După război începe a lua
parte la viața politică: Este
ales deputat *neatârnat*, de
Vâlcea sub primul guvern
al generalului Averescu. Mai
lucrează puțin timp în politica
conservatoare, fiind ales de-
putat de Tulcea.

În anul 1933 părăsește pen-
tru totdeauna politica partide-
lor și intră în mișcarea legio-
nară de sub conducerea Că-
pitanului.

Cu toată vârsta înaintată nu
pregetă să ia parte viuă la
toate bătăliile legionare. Su-
feră cu mare seninătate și băr-
băție toate loviturile primite
din partea politicienilor, ală-
turi de mișcarea legionară.

La 9 Octombrie, după o
viață de erou, moare, trimișându
lumii legionare cuvânt de
îmbărbătore pentru lupta în-
tru apărarea neamului.

La ce a ținut Generalul Cantacuzino mai presus de toate, la sfârșitul vieții sale?

LA „LEGIUNE“ ȘI LA „MIHAI VITEAZUL“.

La ce a ținut Generalul
Cantacuzino mai mult decât
la orice, la sfârșitul vieții
sale, se vede din testa-
mentul său politic, scris cu
mâna sa pe patul suferin-
ței, și care sună așa:

„Doresc să fiu în-
mormântat de Cor-
neliu Z. Codreanu,
care, în înțelegere cu
familia și autorită-
țile militare (Co-
mănduirea) va lua

dispozițiuni.

Repet: Vreau să
fiu înmormântat
LEGIONĂREȘTE
și cu parada „MI-
HAI VITEAZU“.

General G. Cantacuzino.

Adecă a ținut la Legi-
une, care e umbătoare
pe căile vitejiei, și la
cel mai înalt semn de
vitejie care poate impo-
dobi peptul unui soldat al
României: „Mihai Vi-
teazul“.

NOUȚĂȚI

SUFLET BUN ȘI DRAG. —
Din Timișoara ne scrie un îa-
năr celitor al acestor foi și
îndrăgit de mișcarea legionară:

... „Subsemnatul vă fac cu-
noscut, că sunt un băiat de
18 ani, și decând am celit
cel dinălu număr al foil „Li-
bertatea“, m'am alipit de ea,
cum s'a lipit și ea de sufle-
tul meu, încât nu știu ce n'aș
face pentru ea! Dar acum nu
am putință a îndeplini mult,
că sunt încă ucenic, și stă-
pânii meu, membru la națio-
nal-țărănișii, nu mă suferă cu
foala. O cetesc numai când
pot la un vecin cunoscut. În
dată ce scap de ucenicie, mă
abonez și eu pe numele meu!

Să trăiți și foala Legiunea!

Ce cuvinte nevinovate și
de mare preț. Înșeleg adâncul
lor rost domnii cari dau ată-
tea oprești fineretului de prin
fabrici de a se alipi de „ex-
tremiștii de dreapta?“... O cât
de mult grăește scrisorica a-
cestui suflet bun de ucenic, —
spre lauda muncii ce noi o du-
cem și a luptei ce o slujim!

L'A PAZIT D-ZEU PE O-
MUL DREPT... Invalidul de
război Andrei Drăghici din
Sf. George, om foarte credin-
cios și bun legionar, și-a vîndu-
tul nu de mult vitele, pentru
că avea lipsă de bani să-și
repare casa, care se cam dă-
răpănase. — Mai având ceva
lucru la câmp, înainte de a
se apuca de repararea casei
vota să-l gate acela. A plecat
la lucru cu soția și ai casei,
stînd acolo până seara.

Dar care nu-l fu spaima
când își văzu, la întoarcere,
casa toată răsturnată și toate
lucrurile de prin ea scolo-
cite, împrăstiate...

Ce se întâmplase? Oarecare
hoț, știind că și-a vînduț vi-
tele și el e în câmp, a mers
să-l fure banii! Tot a răscolit
prin casă și — nu i a găsit.
Credinciosul legionar cum a
intrat în casă, cu ghiață la
inimă, întâlu și-a ridicat ochii
în sus, ca spre cer, — și cu
ei ridică și a rămas și apoi
închinăciune lui D zeu i-a a-
dus! — Banii lui erau la lo-
cul unde l-a pus: legați într'o

cârpă de lampa din mijlocul
casei. Hoțul mai că nu s'a lo-
vit cu capul de el... Dar el
scotocind prin masă, prin pat,
pe sub perini, — a plecat cu
mâna goală, — căci Dzeu
n'a lăsat la necaz pe credin-
ciosul său!

Dar ceva foarte grăitor: Lam-
pa aceasta e lampă binecu-
vîntată. Iată cum: la acest
credincios, Andrei, s'a îndumit
alci în Sf. George înălțul cub
legionar. Dar el, înimosul, nu
avea lampă în casă și cama-
razii lui din cub, iubindu-
l, I-AU CUMPARAT EI ACEASTĂ
LAMPĂ, spunând că fac o
lăpă bună, ca jertă pentru
sufletele lui Moja și Marin,
cari căzuseră în Spania...
Această lampă l'a păzit pe el de
pagubă! Căci peste cel închi-
năși cu credință drumului mîn-
tuirii, scumpli eroi vegheză.

Pov. Mih.

Pentru negoțul legionar un
mare pas s'a mai făcut la Bu-
curești. La „Obor“ (țărăl cel
mare de cereale) Legiunea a
deschis o mare prăvălie con-
dusă de 2 tineri dintre cei mai
aleși ai Legiunii.

Pentru împlințările mari de
cari vorbim în acest număr
(Moartea Generalului, monu-
mentul Horia, manevrele, ș.a.)
în lipsă de loc, vom descrie
pe larg în numărul viitor mîn-
druț pas de RĂZBOI NEOSU-
TORESC, care ne va da îm-
bucurătoare biruințe!

Această înseamnă VIAȚĂ
NOUĂ, trudă cu adănc înțeles
și negreșit spărgătoare a cub-
barelor de jăfuitori de viață reală!

Parastas. Duminecă 5 Sept.
membrii organizației noastre
din comuna Ghereniș, (jud.
Timiș) au înălțat un parastas
întru pomenirea eroilor Moja
și Marin.

Au luat parte și legionarii
din com. Șoșdia sub con-
ducerea camaradului A. Bohariu.
La terminarea serviciului di-
vin au cântat în fața sf. Bise-
rici „Imnul legionarilor căzuți“,
după care în ordine desăvî-
șită camarazii din Șoșdia s'au
înțors acasă.

Miercuri 15 Septembrie s'a
judecat la Deta procesul a 22
legionari din com. Șoșdia acu-
zați de către plutonierul de
jandarmi din Măureni. Toți ca-
marazii au fost ACHITĂȚI, ne-
găsindu-le judecătorul nici o
vină.

Ca apărător au avut pe av.
legionar Dr. Ilie Radu.

Trăiască Legiunea și Că-
pitanul.

Pr. PETRU BOHARIU

șeful plasei Gătaia